

Libertatea

Fondator:
Gheorghe Voștinar

Proporului

Ziar de informație
și luptă socialistă

Redactor responsabil: L. VOITA

Redacția și administrația: Arad, Str. Eminescu nr. 7
Telefon 17 - 17

Abonamente lei 13.200 anual
Pentru autorități și întreprinderi lei 30.000

Școală tuturor, dar cum?

În teorie am avut totdeauna o școală a multimilor, în sensul că ori cine era obligat să urmeze cel puțin cursul primar, el fiind gratuit. În fond gratuitatea se complica totdeauna cu o serie de contribuții mai mult sau mai puțin „benevoles”.

O declarație reală se caracterizează totdeauna prin avantajele care se acordă multimilor: pentru a se putea cultiva, pentru a depăși dreptele inferioare și a ajunge la acel grad de cultură care să deschidă tuturor orizonturi vaste și perspective largi. Numai în acest fel, omenirea devine mai bună, mai înțeleasă, mai maleabilă. Numai astfel va obosi lumea mai puțin repede și va evita pe cât posibil tragediile care ne-au scuduit atâția ani.

Este incontestabil că acest lucru îl poate face numai și numai școala aceea care pregătește vârstarele tinere pentru o viață mai demnă, mai umană. Numai școala este în stare să smulgă din suflet cruntul egoism care devastează astăzi sufletul omenirii, numai școala este în stare să desfelească ura — niciodată creatoare — care statornicește din nefericire astăzi relațiile dintre indivizi.

Lumea pe care o primim astăzi este o lume în care oamenii trăiesc după principiul „homo homini lupus”. Și afată vreme cât va dăinui această stare nimic serios nu se va putea face.

Să dăm deci posibilitate tuturor să ajungă dincolo de această ceată sângeroasă. Să le dăm cultură, să-i trimitem la școală, pentru că dacă noi nu ne vom putea schimba, cel puțin generațiile care se ridică în fața ochilor noștri, să fie cel puțin ele mai ferice.

Și atunci — ca să revenim la tema noastră — ne întrebăm în sfârșitul de azi: oare școala nu este un lux? Să nu ne speriem de termenii, ci să analizăm situația așa cum se prezintă de fapt. Cu ce își poate întrefine un copil slăbit, copilul la școală, când caetele și rechizitele în genere — socotindu-le numai pe cele mai utile — totătează salarii de mai multe luni. Nu mai vorbim de taxe, care oricât ar fi de rationalizate, reprezintă totuși o grevare a unui averele bugetului familial?

Ne dă seama că problema astăzi este nu numai de a avea o școală în fiecare localitate, ci și de a avea o școală în fiecare localitate.

Primarii social democrați lucrează cot la cot cu populația în interesul obștei

Constatarea dlui Prefect cu prilejul inspecțiilor din județ

D. Gheorghe Voștinar, președintele Partidului Social Democrat și prefectul județului Arad, s'a înapoiază dintr-o inspecție de trei zile făcută în județ. Cu acest prilej d-sa a făcut declarații presei arătând că în lău înșământările decurg în modul cel mai satisfăcător și niciodată nu s'a realizat o înșământare atât de intensă în acea comună, le fel și la Șiria.

Cu privire la starea drumurilor, care lasă de dorit, dl. prefect a dat ordine subalternilor responsabili, ca până la 1 Decembrie să înceapă repararea acestor șosele, deoarece materialul necesar stă la marginea drumurilor.

La Pâncoa — a relevat dl. prefect — am găsit pe primarul comunei, dl. Solomon, membru al Partidului social-democrat, lucrând alături de oameni care făceau țate în piață. Primarul în persoană lăundu-se sârma ghimpată necesară a

cestei împrejurări de folos obștesc. De altfel activitatea întregă a primarului din Pâncoa, este mai mult ca rodnică și ea poate fi dată drept exemplu de felul cum se gospodărește o comună.

În general, a încheiat dl. prefect, — care dirijează interesele comunei nu din birou, ci la fața locului — în tot județul domnește o armonie deplină între locuitori și partidele politice.

Triera germanilor întorși din lagăre din URSS.

Pe lângă chestura Poliției s'a înființat o comisie de triere a germanilor înapoiați din lagărele din URSS. Sediul acestei comisii este în str. Macioni 14, unde toți cei întorși sunt obligați să se prezinte.

Personalitatea d-lui Mark Etheridge

Trimisul special al Statelor Unite în Bulgaria și România pentru studierea situației politice din aceste țări în vederea recunoașterii guvernelor acestor țări de către Statele Unite și Marea Britanie, este — după cum am scris — un ziarist.

Reproducem dintr-un ziar de Capitală aceste câteva note asupra personalității d-lui Etheridge.

Mark Forster Etheridge s'a născut la 22 Aprilie 1896 în statul Mississippi, ca fiu al lui William Nathaniel și al Mary-el Howell.

Încă din timpul studiilor universitare d-sa a debutat în cariera ziaristică în calitate de reporter al lui „Meridian Star”, 1913. La izbucnirea în trecut războiului a Statelor-Unite, activitatea sa a fost întreruptă dat fiind că el s'a înrolat în U. S. Navy (Marina).

Reîntors în patrie, Mark Etheridge este colaborator al mai multor ziare printre care „New-York Sun” și „Times Dispatch”. Între 1936 și 1942 el conduce ca director general „Courier Journal” și „Louisville Times” al cărui editor devine după anul 1942.

D. Etheridge este căsătorit, fiind tatăl a patru copii: Georgia, Mary, William și Mark.

În afară de îndelungata sa activitate ziaristică, trimisul american este și un pasionat fermier.

Întrevederile d-lui Etheridge cu regenții Bulgariei

SOFIA. — În cursul zilei de ieri, dl. Mark Etheridge a avut o întrevedere cu regenții Bulgariei.

Ziarele bulgare scriu în legătură cu ancheta întreprinsă de către Trimisul special al Statelor Unite că prezenta acestuia în Bulgaria este

privită cu simpatie de către cercurile politice, subliniind că acest prilej că poporul bulgar și mișcarea de rezistență a văzut totdeauna în Statele Unite un mare prieten al Bulgariei și sprijinitor în lupta pentru eliberare.

Dece au introdus Statele Unite serviciul militar obligator

— Ce cuprinde mesajul președintelui Truman —

WASHINGTON. — În mesajul său adresat Congresului cu prilejul ședinței de ieri, președintele Truman arată că acest fapt nu se bazează pe neîncrederea în core Statele Unite ar nutri o fată de charta națiunilor unite, ci, dintr-o notivă pe voința de a menține cu orice pret pacea și hotărârile luate la conferințele internaționale. „Numai prin influență morală și forță fizică se poate menține o pace justă și sigură” spune mesajul președintelui Truman.

iar popoarele se vor convinge că această pace necesită foarte multă bună voință din partea tuturor. Statele Unite vor avea o armată relativ mică, însă efectivele instruite vor putea îngloba în eventualitatea unei crize internaționale mai multe milioane de oameni. „Numai dacă lumea nu obosește în a crede în pace se va putea evita un nou război” încheie mesajul.

WASHINGTON. — În mesajul său adresat Congresului cu prilejul ședinței de ieri, președintele Truman arată că acest fapt nu se bazează pe neîncrederea în core Statele Unite ar nutri o fată de charta națiunilor unite, ci, dintr-o notivă pe voința de a menține cu orice pret pacea și hotărârile luate la conferințele internaționale. „Numai prin influență morală și forță fizică se poate menține o pace justă și sigură” spune mesajul președintelui Truman.

Informațiuni

INDEPLINIREA serviciilor la Autorități, în București. „Olympicon”, Arad, str. Brătianu 2-4.

SĂMBĂTA, 27 Oct. 1945, la orele 16. Clubul Filatelistic din Arad, str. Gh. Popa 10, arătiează prima acțiune de schimb spontan de timbre postale, la care invită pe toți membri și amatorii.

COMUNICAT. Se aduce la cunoștința generală că, în viitor orice festival, serbare publică, reuniuni cu program artistic, literar, muzical sau teatral, va putea avea loc numai cu prealabila autorizație a Ministerului Artelor.

Pentru obținerea autorizației organizatorii manifestărilor sunt obligati a se adresa în timp util Ministerului Artelor, înaintând programul înscris în mod amănunțit.

PRINTR'O DECIZIE a Ministerului de Finanțe publicată în Monitorul Oficial, succursala va mală Grăniceri, pendinte de vama Arad, a trecut sub supravegherea Vămii Curtici de care era depinde din punct de vedere administrativ în viitor.

D-soara **FELICIA COSTAN** și **DI TRAIAN RUSU-SIRIANU** își anunță nunta religioasă pe data de 28 Octombrie 1945 în biserica ort. română din comuna Galșa, județul Arad.

COMUNITATEA BISERICII GR. ORT. SARBA din Arad dă prin licitație 3 jug. pământ arabii în Căminul Linistei, care va avea loc Duminică 28 Oct. a. c. ora 11.30, în curtea bisericii sârbesă.

CASATORIE. Comerciant român, casă proprie, vad bun comercial, dorește căsătorie cu o româncă domnișoară, 25-40 ani, sau doamnă văduvă fără copii, din familie bună, casnică și bună gospodină. Număr o. ferte serioase. Teodor Beldea, Dezua, I. Arad.

HAINA de blană, guler, căciulă execută după comandă **Blanaria Ioan Juga** Arad, strada I. Meștanu nr. 4.

Toți pentru vindecarea rănilor războiului!

„Apărarea Patriotică” vă invită la **UN MARE BAL** care va avea loc SĂMBĂTA 28 Octombrie, orele 8 seara, în sediul organizației, b-dul Regina Maria 9 etaj I. : Venitul este destinat fondurilor acțiunii „Luna invalizilor, orfanilor, văduvelor și deportaților”

Cinema **FORUM** Tel. 20-10. Repr.: 3, 5, 7 și 9. AZI: O extraordinară realizare plină de epoezi și amor **TIMPURI FERICITE** cu: Ecaterina Karady, Audec Aita!

Calea ferată Electrică Arad-Podgoria și publicul călător

O instituție de mare folos pentru populația Aradului și pentru locuitorii sa țelor podgoriene este tramvaiul electric; un mijloc de transport din cele mai prețioase pentru desfacerea produselor agricole, din comunele de pe linia traseului și aprovizionarea orașului cu alimente.

Direcția acestei întreprinderi își dă toată osteneala ca circulația acestor trenuri să fie cât mai mult în interesul tuturor categoriilor de călători. Cu toate greutatele aprovizionării cu combustibil pentru obținerea curentului electric și lipsă de vagoane suficiente unei normale circulații, care să atingă starea de dinainte de războiu, conducătorii întreprinderii au înființat cinci perechi de trenuri pe zi și un tren special pentru muncitorii dela fabrici, C. F. R. și funcționarii diferitelor instituții. Toată populația ale cărei interese sunt legate de buna funcționare a tramvaiului este de acord în a recunoaște că, conducerea C. F. A. P. a dat tot ce se poate da în actualele împrejurări pentru ca această instituție să fie pe cât posibil la înălțimea cerințelor tuturor categoriilor de călători.

Avem însă de făcut și unele obiecțiuni — ca să zicem așa cu privire la personalul de tren.

Anume, după câte am avut ocazia să constatăm, nu se respectă și această aproape zădăric, timpul de parcurs prevăzut în mersul trenurilor întocmit și publicat de către Direcția C. F. A. P. în care se arată orele de plecare și mai ales cele de sosire. Mai cu seamă în zilele de țarg, fie cel din Arad sau Pâncota, se produc întârzieri de mai multe ore, cum a fost cazul acum zece zile, — într-o Sămbătă — când tramvaiul care trebuia să plece din Arad la orele 18, a pornit la orele 20,07 din cauza întârzierii de trei ore cu care a sosit cel dela Pâncota. Motivul acestei întârzieri, ni s'a spus că ar fi fost aglomerația de persoane și bagaje la Pâncota din cauza țargului precum și încasarea taxelor cu prea puțin personal. Credem că această explicație nu scuza întârzierea de 3 ore. Nu știm dacă organele de însoțire a trenurilor au o foaie de parcurs și dacă li se cere justificare pentru întârzierile survenite în timpul mersului. În tot cazul ni se pare că nu există sancțiuni pentru neglijența de felul acesta, pentru că altfel, nu am fi fost știuți o oră întârziată la Glogovaț — Duminică trecută dimineața —

pentru că taxatorii nu au avut la ei bilete suficiente pentru călători. Am mai avut „ocazia” să întârziem cu plecare din Arad cu o oră, pentru că mecanicii nu puteau cădea de acord, care din ei urmează să plece la drum. Și multe alte cauze — ca manevre cu vagoane de mărfuri etc. — care fac, atunci când ești mai grabit să întârzi ore întregi cu tramvaiul.

Acum pe lângă aceste observațiuni, am mai avea de lămurit ceva.

Trenul pentru muncitorii care pleacă din Șiria la orele 4,40 are în compoziție garnitură 2 vagoane motoare cl. II. Acest tren îl folosesc și alți călători, cari nu au abonamente lunare sau săptămânale. Fiind un tren al muncitorilor, nu se face distincție între vagonul de cl. II și de cl. III, adică călătorii se așază acolo unde găsesc loc. La taxare însă, cei cu abonamente de cl. III, cari s'au urcat în cl. II, nu li se face nici o obiecție, pe când călătorii ocazionali cari nu posedă abonamente, li se pretinde taxa de cl. II, dacă merg cu un asemenea vagon. Acest lucru se pare ceva neclar, pentru că nu toți taxatorii procedează la fel.

Prin aceste rânduri ne-am făcut cunoscut, mult dorit al tuturor aceluia pentru cari tramvaiul electric este unul din principalii factori în câștigarea mijloacelor de existență și sperăm că administrația C. F. A. P. va găsi mijloc de îndreptare pentru neajunsurile semnalate.

Max Mulji călători

Ferdinand Guttman

CEASORNICAR
Execută tot felul de reparații.
Arad, strada Mărășești nr. 1.

TOTUL PT. VINDECAREA RANILOR RAZBOIULUI!

Societatea „Crucea Roșie” în colaborare cu „Soc. Femeilor Ortodoxe Române” din Arad, organizează DUMINECA 28 Oct. orele 3 după masă, în restaurantul DACIA, cu concursul remanentei orchestre VASICA un CEAIU DANSANT în favoarea acțiunii „Luna Invalizilor, văduvelor, orfanilor și deportaților”, întreprinsă de Apărarea Patriotică

Miscarea sindicală

Sindicatul muncitorilor și muncitoarelor din Industria Grafică Arad, convocă pe toți tinerii din acest sindicat la o adunare ce se va ține Duminică 28 Octombrie 1945, ora 9 dimineața pentru comunicări foarte importante. Rugăm lucrătorii să participe în număr cât mai mare.

Sindicatul Unit al Funcționarilor angajaților Particulari Arad, anume comitețele de fabrici, întreprinderi, brânse că ședința plenară lunară se va ține Vineri, 26 Octombrie a. c. ora 15.30 în localul Sindicatului din Șiria No. 2. Se va discuta ajutorul lunar, despăgubirea pentru caștină pe care și ajutorul de iarnă și salarizare muncitorilor. Prezența membrilor din Comitet este obligatorie.

Mica publicitate

MICA PUBLICITATE se primește zilnic la Administrația zărilor, VĂNZĂTORI de ziare cu câștig bun se caută la Adm. zărilor Libertatea Poporului. SE CAUTA pentru arenda 2-4 juguri pământ arabii cu casă în oraș. IOAN RAITARU Boulevardul Dragăului Nr. 14 Arad. IPPURI angora de vânzare. Baget 46. CARUCIOR modern pentru copii de vânzare Str. Rahovei 144. CAUT persoană modestă de încredere la bufet și garderobă. Prezentări zilnic la Dr. Aron Parfumeria Mercedes. IAU IN GAZDA feluță cl. II liceu locuiesc în centru Avram Iancu. Adresa la ziar. EN-EVE surori curs inferior curată gădă. Condițiunile se vor depune strada Eminescu 34 Treștan. Prezențiunile serioase nu vor fi luate în considerare. SE CAUTA pentru cantină o bucatăreasă cu cunoștințe perfecte culinare. Sindicatul salariaților Printăriei. CAUT un companiș pentru restaurant. Local este. VAND un motor de 4 cl. eu gasmas bun pentru Opel Olympia sau Scoda 1:01 absolut nou. Str. Ioan Weizer 18 Gheorghe. C MASINA de bucatărie pt. familie mare sau restaurant de vânzare Str. Remus 41. CUMPAR argint cu cel mai mare pret WAGASI IOSIF, bijutier și argintar Arad Str. Vicentiu Babes 24

Cinema **SAVOY** Tel. 23-22
Reprezentări: la orele 3, 5 și 7. Vineri și Duminică matineu la 11.30
AZI:
PREMIERA filmului unghuresc **M A R I K A**
cu: Javor Pál, Perczel Zita, Szepesi Zita, Hosszu Zoltán.
Casa deschisă dela orele 10 a. m.

„CORSO” Tel. 20-44. Repr. 3, 5, 7 și 9. Duminică 10.30 mat
Jeanete Macdonald și Eddy Nelson
SERENADA PRIMAVERI Jurnal Rusesc

Cinema „Aro” Tel. 24-45
Repr.: la 3, 5, 7 și 9.
AZI TOM MIX
regele Cow-Boylor în
Călărețul misterios
Dela 22-25 partea I-a; dela 26-29 partea a doua

Cinema **ROYAL**
Telefon: 19-33. Repr. 3, 5, 7 și 9.
Dum și sâmb. 11.30 3, 5, 7 și 9 hr
AZI cel mai bun film cu
Vivianne Romance
Angelica

Cinema **URANIA** Repr. 3, 5, 7 și 9. Duminică și la 11.30
Noul film american de gangsteri
Afacerea Stafford
CARLINGA MORII
cu:
Esther Ralston și Sidney Blackmer
Program de complectare:
ELIBERAREA PARISULUI

Spectacole

Aradul va avea timp de trei zile o serie de spectacole senzationale atât prin factură cât și prin interpretare.

Este vorba de revista muzicală „Melodia aliaților” care se reprezintă astăzi la arele 20 seara cu un ansamblu, care deși cuprinde destule nume necunoscute, are darul să atragă pe spectatori prin varietatea scenelor hazlii care abundă.

În zilele de 27 și 28 Octombrie a. c. la orele 3 d. a. și 9 seara, respectiv la 3 d. a. și seara se va reprezenta strălucită realizare „Flogrea din Siraz”, cunoscută operetă în care tenorul Ion Dăciac are o creație din cele mai bune.

Prin atractivitatea lor, spectacolele de azi, mâine și Duminică promit arădanilor câteva ore de meritată destindere și distracție pe arinele unor melodii care sunt fredonate pretutindeni.

Bilete pentru aceste spectacole se găsesc la agenția Ilies.

A fost înșelat cu 226000 lei

Pantofarul Kalmar Iosif din comuna Chisineu Cris a depus o reclamație poliției împotriva unui voiajor care l'a înșelat cu suma de 226.000 lei. Individul s'a prezentat la reclamant ca voiajor din Timișoara spunându-i că are posibilitate să-i procure material pentru ghetete cu pret foarte eficient, luându-i drept avans suma de mai sus. Mai arată în reclamația sa, că s'a interesat la Timișoara de acest individ, dar i s'a spus că nu-l cunoste nimeni. Organele polițienesti dela Biroul Judiciar au început cercetările și după modul înșelăciunii s'a constatat că voiajorul este identic cu un vechiu client al poliției cu numele de Galan Francisc din Timișoara care se ocupă cu asemenea escrocherii. S'au luat toate măsurile pentru prinderea lui.

Infracțorul cunoscut Mihela Ioan din Arad a fost depus ieri noapte de către organele polițienesti din Arad, fiind bănuț de mai multe furturi săvârșite în localitate. Cercetarea este în curs.

Circulația produselor raționalizate dintr'un județ într'altul este interzisă

Prefectura județului a dat următorul comunicat:

Potrivit ordinului Nr. 34.790 A, din 10 Octombrie 1945 al Ministerului Afacerilor Interne, Prefectura Județului Arad aduce la cunoștința publicului că este interzisă circulația și consumul produselor raționalizate dintr'un județ în altul, singur în drept a dirija circulația și consumul produselor raționalizate cade în competența Subsecretariatului de Staț al Aprovizionării.

Toate dispozițiunile ce s'au dat în această privință sunt stabilite de comun acord cu Min. Afacerilor Interne și trebuie executate în-

toacmal și cu promptitudine.

Problema aprovizionării populației cu produse raționalizate, de primă și urgență necesitate, este o problemă de ordin general, care se încadrează în programul economic al guvernului și astfel nu poate fi tratată izolat de către prefectii de județ.

Astfel fiind, publicul este rugat a nu mai interveni la Prefectură în aceste chestiuni.

Fată de cele de mai sus anulăm toate dispozițiunile eventual date de noi, căci sunt în contradicție cu cele de față.

Examele de admitere în Facultatea

de agronomie din Cluj

Se aduce la cunoștința celor interesați că la Facultatea de Agronomie din Cluj, examenul de admitere în anul I pentru anul școlar în curs ce începe în ziua

de 29 Octombrie a. c. orele 8 dim. Inscriserile la acest examen se primesc la secretariatul Facultății de Agronomie din Cluj.

Se înființează licee mixte

Ministerul Educației Naționale a hotărât ca din cauza lipsei localurilor să funcționeze sub titlul de experiență și numai pe acest an școlar licee mixte, acolo unde

nu pot lu aștință școli secundare de fete, acestea urmând a se înscrie în toate clasele liceelor de băieți.

ARLUS

Doamnele membre ale Asociației A. R. L. U. S., sunt rugate a lua parte la constituirea ce va avea loc Sămbătă 27 oct. ora 17.

În vederea Adunării Generale ce va avea loc în cursul lunii Noiembrie a. c. Domni membrii cari au iscălit declarația de înscriere în Asociație sunt rugați a trece pe la sediul nostru, spre a achita sau a se pune la curent cu cotizația.

Toți Domni profesori și acei cari doresc a preda cursuri de limbă rusă, sunt rugați a trece pe la sediul Asociației, Bd. Regina Maria Nr. 12, pentru informații.

Popice

Duminică 28 Octombrie 1945, va avea loc pe arena Fortuna din localitate jocul de popice care va conta ca revanșă între reprezentativa Aradului și vând ca trofeu Cupa Maurer, premiul ambulant.

Pentru aceasta se invită a fi prezenți pe arena Fortuna ora 10 dimineața următorii jucători:

Perva, Milosav, Roman, Albechy, Hanga, Rotar, Bözörövény, Micalăcean, Szendrey, Ponta, Curila, Pausch, Filimon, Oze și Ranca.

Echipa reprezentativă a Timișoarei sosește la Arad, Duminică dimineața la ora 7, și va fi primită în gară de către Comitetul Regional de Popice Arad.

ISTORIA PROPRIETĂȚII

Definierea dreptului de proprietate se face pentru prima oară în Novelele lui Justinian, arătându-se că este: Usus (întrebuia, tarăa bunului), abusus (dispunerea de bunul însuși) și fructus (perceperea roadelor și bunului). Ca orice concept economic, această noțiune a proprietății are o istorie evolutivă. În prima fază, a timpurilor preistorice, oamenii sunt nomazi, iar cultivarea pământurilor se face până la epuizare pentru hrană proprie. Proprietatea este a tribului iar folosirea indiviză. A doua etapă, a comunității agare cu loturi periodice începe când oamenii devin mai sedentari. Solul aparține tribului. Însă se divide într'un număr egal de parcele cu capii de familie, care se reparțizează între ei pe perioade de timp prin autoritate. În acest timp de ex. a vechii Germanii (vezi Tacitus) există proprietate particulară a casei, a câștelor

și armelor. A treia perioadă a proprietății familiare începe cu intensificarea culturii. Astfel se cere și o continuitate de cultură, care cu timpul devine permanentă. Pământul ajunge în coproprietatea familiei, iar șeful familiei este administratorul lui. A patra etapă a proprietății regaliene sau feudale este o punte de trecere între coproprietatea familiară și individuală. Regele sau seniorul are proprietatea, iar lucrătorii au posesiunea. Individul este un bun pe pământ, însă trebuie ca să plătească pentru ele.

Libertățile revoluției franceze crează dreptul de proprietate individuală. Acesta este absolut. Adică îi conferă toate cele trei drepturi exclusiv, adică numai proprietarul îl poate folosi permanent. Se poate transmite prin contract, sau testament.

Proprietățile colective pot fi ale statului, comunei familiei și

persoanelor juridice. Micile proprietăți au o serie întreagă de avantajii. În primul rând este interesul individual apoi este aplicarea culturii mai bine; și în fine o mai bună respectare a proprietății semenilor.

Partidul Social Democrat recunoaște mica proprietate. El bazează această teorie pe următoarele considerente:

I. Teoria dreptului natural. Omul având necesități de satisfacere, ca hrană, adăpost, etc., trebuie să aibe proprietatea bunurilor primare. Deci tot ceace este pământ, casă, îmbrăcăminte, trebuie să fie personale. Dar pentru a facilita producerea acestor bunuri, este necesar ca mijloacele lor de producție să fie socializate.

II. Teoria muncii bazează proprietatea pe faptul că tot ceace omul și-a apropiat prin muncă, trebuie să fie a lui. Aici noi obiectăm, că nu toate proprietățile vin din muncă. Deci și muncitorii tre-

SPORT

COMISIA ARBITRILOR DE FOOTBALL DIN ARAD.

Arbitrii delegați la jocurile oficiale din zilele de 26, 27, 28, 31 Oct.

Arbitru Conducător Hohn, Arbitri de linie Adamovici și Văgău, Arena Gloria 26 Oct. ora 14 Camp. cl. I Banațul —I. T. A.

Arbitru conducător Ciorgariu, Arbitri de linie Kolarov și Milanovici Arena Gloria, 26 Oct. ora 16 Campionat cl. I. Unirea—Aninfa.

Arbitru conducător Oravetz, Arbitri de linie Manea și Kirscher Arena Gloria, 27 Oct. ora 15.30 Inter-oraș Libertatea Sparta.

Arbitru conducător Burdan, Arbitri de linie Miranescu și Reistand, arena Gloria, 28 Oct. ora 10 Camp. cl. I. S. G. A.—Banațul.

Arbitru conducător Husțik, Arbitri de linie, Varga Milanovici arena Gloria, 28 ora 14.15 Campionat clasa I. Gloria—Aninfa.

Arbitru conducător Vășian, Arbitri de linie, Schvartz și Burețe arena Gloria, 28 Oct. ora 15.45 Campionat cl. I. T. A.—Tricolor.

Arbitru Conducător, Hőst, Arbitri de linie Ciorgariu și Pantea, arena Olimpia, 28 Oct. ora 15.30 Campionat cl. I. Olimpia—Unirea.

Arbitru conducător Karjich Arbitri de linie Văgău și Adamovici arena Astra, 28 Oct. ora 15.30 Campionat cl. II. Astra—Fulgerul.

Arbitru conducător, Gorgan, Arbitri de linie Ardelean și Jakab arena Gloria 28 Oct. ora 15.30 Campionat cl. II Virtutea—Frontiera.

Arbitru conducător Kirscher, Arbitri de linie Igna și Kolarov, arena Unirea, 28 Oct. ora 15.30 Campionat cl. II. Transilvania—Vulturul.

Arbitru conducător, Martia, Arbitri de linie Magoci și Ujj, arena U.T.A., 28 Oct. ora 10 Campionat Cl. II. Trăgăra —Gălana.

Arbitru conducător Husțik Arbitri de linie Kirschner și Milanovici, arena Gloria, 31 Oct. ora 15.30 Campionat cl. I. Sparta—C. F. R.

bute să capete o plată suficientă pentru a răscumpăra produsele respective. Această teorie însă justifică faptul că noi nu aprobăm decât acelui pământ, care și-l lucrează singur.

III. Teoria legii spune, că proprietatea este un fapt social consimțit de lege. Proprietatea se curvine aceluia care muncește pentru ea.

IV. Teoria ocupației permite ca să dăm o bază de fapt transmiseii proprietății prin succesiune.

Proprietatea individuală trebuie să existe. Din punct de vedere economic leagă pe om de pământ prin continuitatea ei, ajută pe om și societatea, prin interesul individual. Din punct de vedere politic proprietatea individuală garantează independența individului și libertățile politice.

Acestea sunt considerațiile care au determinat Partidul Social Democrat la respectarea proprietății individuale.

I. D. S.

**Cum dispărea zahărul din
magazia lerecată...**

Comercianta Maria Stârbei din str. Măgărești 2, a observat de mai mult timp că îi dispăr lucruri din magazie, însă nu a dat prea mare importanță acestui fapt, de carece posedă un locușel destul de bun și nici nu observase violări.

Joi fiind să însoțească un sac de zahăr Primăriei, zahăr rămas dela consumatorii care nu-și ridică caseră, a văzut că prețiosul aliment a dispărut. Politia fiind însă întărită a luat de scurt pe porțăreasă care nu era tocmai străjind de acest furt. Într'adevăr, după ce a negat la început, a terminat prin a recunoaște că pătrundea cu chei potrivite în magazie de unde fura diferite lucruri, pe care le vindea imediat amatorilor. Așa a făcut și cu zharăul pe care l-a vândut cu 7-10.000 lei kgr.

Porțăreasa hoată a fost reținută pentru completarea cercetărilor.

Confirmare de mandat

Martea Barnabași fiind internat la spitalul central a furat mai multe rânduri de haine și pălării, după care a dispărut.

Fiind arestat, o parte din lucruri au fost recuperate, iar hoțul înaintat Parchetului, iar de acolo cu conștinț de arestare la Cabinetul II Instrucție care a confirmat mandatul pe 30 zile.

Rezultatul raziei de asesră

Joi dela orele 19-23 s'a efectuat o mare razie de către politie. Au fost reținute 30 de persoane, găsite cu actele în neregulă. Trăjirea lor este în curs.

Politia a arestat și a depus la Penitenciarul Arad pe Borbely Stefan de 26 ani, pe baza ordonanței de urmărire a Cabinetului II Instrucție pentru înșelăciune.

Fazekas Stefan 35 de ani din str. București 32 a fost prins și depus la Penitenciar pentru a executa o pedepsă de 6 luni în închisoare corecțională pentru delictul de furt.

SE DESCHIDE
"Gardona Prezan"
din bdul Regina Maria nr. 9
in Arad, strada I. G. Duca 10
Onor. client vechi și noui sunt rugati a-l cerceta.

Colonial Comert
engros
Kertész Samuif
ARAD, str. Ioan Meșianu 7.

GEHL IOAN, curelar
Arad, str. Dorobanților nr. 2.

ULTIMA ORA

**Robert Lay, fostul șef al muncii germane
sub nazisti s'a sinucis in celula inchisorii
dela Nurnberg**

NURNBERG. — Se comunica oficial că Robert Lay, fostul șef al muncii din Germania nazistă, care figurează între cei 24 criminali principali de război care vor fi judecați în cursul lunii viitoare, s'a

sinucis în celula sa în noaptea de Joi spre Vineri, prin strangulare de grățile închisorii cu ajutorul fâșiilor tăiate din prosoape. Sinuciderea a fost descoperită de către gardianul închisorii. Imediat sinucigașul

a fost transportat la infirmeria închisorii, dar cu toate îngrijirile date de către toți medicii mobilizați în acest scop, Lay a murit după oare.

**Otto Abetz, inspiratorul trădătorului Laval
fost arestat de către autoritățile franceze**

PARIS. — In orașul Freiburg, din zona de ocupație franceză, agenții militari au arestat pe Otto Abetz, fostul ambasador al

naziștilor pe lângă guvernul colaborationist francez dela Vichy. Abetz a fost expulzat din Franța în 1939 pentru spionaj. In anul

1940 Hitler l-a trimis ca ambasador, activând cu prim colaborator și inspirator al lui Laval.

**Premiul Nobel a fost decernat descoperitorului
pencilinei**

STOCKHOLM. — Premiul Nobel pentru medicina pentru anul în curs — care în timpul războiului nu a fost conferit nimănui — a fost decernat d-lui prof. dr. Alexander Fleming, medic englez, care a descoperit penicilina.

Acest premiu se va acorda și la doi asistenți ai săi care l-au ajutat în lucrările sale.

**O declarație a dlui Ripka
cu privire la sudeți**

PARIS. — D. dr. Ripka, ministrul de comert al Cehoslovaciei a făcut declarații presei franceze în care spune că nu este de acora cu cererea aliaților de a se suspenda extrădarea germanilor sudeți din Cehoslovacia.

Nu se pot închipi suferințele prin care au trecut cehoslovacii și este necesar ca Cehoslovacia

**Austria a cerut ajutor aliaților
pentru a evita foametea**

VIENA. — Guvernul austriac a cerut comisiei interaliată de control ajutor pentru poporul austriac spre a-și feri de grozavile iernii și de foamete. Se

presupune că, comisia interaliată hotără să acorde ajutorul său în așa măsură pentru toate zonele de ocupație din Austria.

**D. Churchill, cetățean de onoare
al Bruxellesului**

BRUXELLES. — Cercurile bine informate declară că d. Winston Churchill

va sosi zilele acestea în capitala belgiei unde va fi ales cetățean de onoare al orașului, precum și al orașului Mons. Cu această ocazie i se va conferi fostului prim ministru britanic diploma de onoare a Facultății din Bruxelles. Totodată i se va mai decerna și o mare decorație belgică „Croix Leopold”.

**Intensificarea relațiilor
culturale româno-bulgare**

Miercuri la orele 11 a avut loc la Ministerul Educației Naționale o consfătuire cu dl Sava Ganovsky, ministrul Bulgariei în România. S'au luat în discuțiune o serie de probleme în legătură cu schimbul de studenți între cele

două țări, aducerea unui număr de studenți bulgari la Facultatea de Medicină din București, schimbul de conferențieri, problema cunoașterii scoalelor bulgare în România etc.

"Motomechanica"
atelier de reparatii pt. MOTO-CICLETE
Arad, str. A. Mureșianu nr. 5.

Frații Caracioni
RESTAURANTUL
„ORAȘENESC”, ARAD

Drăgănescu Bratu
COLONIAL COMERT engros
ATELIER de TAMPLARIE
Arad, str. Gr. Comșa nr. 11.

Wiezel David
și-a mutat atelierul de PANTOFARIE în strada Brătianu, vis-a-vis de Poșta Centrală